

ZARZĄDZENIE Nr .../2021
Dyrektora Białowieskiego Parku Narodowego
z dnia ...12.2021 r.
w sprawie rodzaju, zakresu oraz lokalizacji zadań ochronnych
zaplanowanych do wykonania w 2022 roku, zgodnych z Planem Ochrony
Białowieskiego Parku Narodowego.

Na podstawie art. 8e ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. 2021, poz. 1098 z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 7 listopada 2014 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Białowieskiego Parku Narodowego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1735) oraz zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 6 listopada 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska PLC200004 (Dz. U. województwa Podlaskiego z 2015 r. poz. 3600) zarządzam co następuje:

§ 1

Wprowadzam do realizacji w 2022 roku w Białowieskim Parku Narodowym, zadania ochronne ujęte w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Wprowadzam do realizacji w 2022 roku w Białowieskim Parku Narodowym, sposoby i zakres monitoringu ujęte w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 3

Odpowiedzialnymi za realizację zadań ustanawiam kierowników właściwych komórek organizacyjnych.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ... stycznia 2022 roku.

Rodzaj, zakres oraz lokalizacja zadań ochronnych do realizacji w 2022 roku na podstawie Planu Ochrony Białowieskiego Parku Narodowego (Dz. U. z 8 grudnia 2014 r. poz. 1735)

A. Zadania ochronne w ekosystemach

Pozycja wyciągu	Pozycja w wieloletnim planie ochrony	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja
1	Rozdział 7 pkt.: II;1.1;1.2	Ochrona ekosystemów leśnych przed organizmami inwazyjnymi rozprzestrzeganymi poprzez odchody koni i z podawaną im paszą poprzez: 1) stosowanie płacht podogonowych na odchody (lub innych rozwiązań), 2) stosowanie worków na paszę	Według potrzeb	Obszar objęty ochroną ścisłą
2	Rozdział 7 pkt.: II;1.1;2.1	Prowadzenie monitoringu: 1) ekosystemów leśnych, nieleśnych i wodnych, 2) liczebności populacji roślin i zwierząt, 3) rozwoju populacji kornika drukarza, 4) ruchu turystycznego	Według potrzeb	Obszar objęty ochroną ścisłą
3	Rozdział 7 pkt.: II;1.1;3.3	Ręczne usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej na obszarze dróg w celu utrzymania właściwego stanu ich nawierzchni, z pozostawieniem biomasy w ekosystemie	3 km	Tryb (droga): 1) Mogiłkowski, 2) Poprzeczny, 3) Budnicki, 4) Pojedynacki, 5) Sierganowski, 6) Orłowski, 7) Objazdowy
4	Rozdział 7 pkt. II;1.1;3.4	Usuwanie drzew połamanych, wywróconych, martwych oraz zawieszonych z tras turystycznych i dróg: Przecinanie drzew blokujących przejazd i przejście na drogach i ścieżkach oraz ściąganie drzew zawieszonych i stwarzających bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia ludzkiego: 1) pozostawianie biomasy drzew w ekosystemie do naturalnego rozkładu, z zastosowaniem narzędzi zapewniających jak najmniejszy wpływ na środowisko przyrodnicze; 2) inne działania – według potrzeb	Według potrzeb	Obszar objęty ochroną ścisłą
5	Rozdział 7 pkt.: II;1.1;3.1	Utrzymanie obiektów infrastruktury turystycznej – kładka turystyczna (drobne naprawy, konserwacja)	Według potrzeb	Oddziały – 398C, 226Ac
7	Rozdział 7 pkt.: II;1.1;3.1	Bieżąca konserwacja tablic i znaków: 1) czyszczenie, konserwacja, drobne naprawy, wymiana na nowe	Według potrzeb	Obwody ochronne: Sierganowo, Dziedzinka
8	Rozdział 7 pkt.: II;1.1;3.2	Bieżące naprawy dróg leśnych z wykorzystaniem materiału miejscowego pochodzenia: 1) wyrównywanie powierzchni dróg uszkodzonych przez pojazdy konne, 2) uzupełnienie wyrw po opadach atmosferycznych i buchtowaniu dzików	Według potrzeb	Obwód Ochronny Sierganowo, Dziedzinka,
9	Rozdział 7 pkt.: II;1.1;3.2	Utrzymanie tras turystycznych – minimalizacja skutków antropopresji (ograniczenie szerokości ścieżki poprzez sztuczne bariery, wykładanie pomostów, inne metody)	Według potrzeb	Obwód ochronny Sierganowo

Pozycja wyciągu	Pozycja w wieloletnim planie ochrony	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja
10	Rozdział 7 pkt.: II;1.1;3.2	Utrzymanie szlaków turystycznych: 1) odsłanianie oznakowania	Według potrzeb	Obwody ochronne: Gruszki, Masiewo
11	Rozdział 7 pkt.: II;1.1;3.3	Utrzymanie i drobne naprawy dróg do celów ppoż. i monitoringu stanu ekosystemów: 1) wykaszanie poboczy, 2) usuwanie nalotu drzew i krzewów z poboczy, 3) odśnieżanie, 4) mechaniczne lub ręczne równanie, wałowanie, nawożenie żwiru, 5) podkrzesywanie nawisów gałęzi, 6) usuwanie złomów i wywrotów z pozostawieniem biomasy, odkrzaczanie, podkrzesywanie, odśnieżanie 7) odwadnianie kałuż	Według potrzeb	Obwody ochronne: Gruszki, Masiewo, Zamosze, Cupryki
12	Rozdział 7 pkt.: II;1.1;3.4	Utrzymanie szlaków turystycznych: utrzymanie przejezdności (przecinanie złomów i wywrotów z pozostawieniem biomasy)	Według potrzeb	Obwody ochronne: Gruszki, Masiewo, Zamosze
13	Rozdział 7 pkt.: II;1.1;3.2	Utrzymanie i konserwacja urządzeń do monitoringu ruchu turystycznego na obszarze ochrony ścisłej	2 sztuki	Oddziały - 369Ba
14	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;4.2	Utrzymanie i konserwacja urządzeń do monitoringu ruchu turystycznego na obszarze ochrony czynnej	10 sztuk	Oddziały - 105Bc, 130Ch 158Ba, 159Ah, 221Ac, 111Ba, 110Ba, 110Ac
15	Rozdział 7 pkt.: I;1;1	Utrzymanie i konserwacja urządzeń do monitoringu wody: 1) piezometry	15 sztuk	Oddziały - 313C, 253C, 221A, 158A, 106A, 161A, 134B, 196C, 166D, 260B, 372C, 316D, 319C, 346B, 373D
16	Rozdział 7 pkt.: I;1;1	Utrzymanie i konserwacja urządzeń do monitoringu wody: 1) wodowskazy	5 sztuk	Oddziały - 190C, 130C, 160D, 192D, 258B
17	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;1.4	Ręczne utrzymanie powierzchni pasa ppoż. typu A wokół miejsca ogniskowego: usuwanie posuszu, gałęzi martwych drzew z pasa	0,2 km	Oddział: 368Ak, 368Aj, 368Al,
18	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;1.4	Mechaniczne i ręczne utrzymanie - mineralizowanie pasów ppoż.	3,5 km	Oddziały - 400C, 400D, 401C, 401D, 401F, 399D
19	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;1.5	Utrzymanie właściwego stanu technicznego miejsc czerpania wody do celów ppoż. (konserwacja podjazdów, oczyszczanie brzegu z roślinności zielnej, odnawianie oznakowania)	1 sztuka	Oddziały - 160Dg
20	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;1.6	1. Naprawy, utrzymanie sprawności dróg dojazdowych dla celów przeciwpożarowych, monitoringu i ochrony zasobów Parku: 1) wykaszanie poboczy, 2) usuwanie nalotu drzew i krzewów, 3) odśnieżanie, 4) mechaniczne lub ręczne równanie, wałowanie, nawożenie żwiru, 5) podkrzesywanie nawisów gałęzi, 6) usuwanie złomów i wywrotów z możliwością częściowego zagospodarowania biomasy, odwadnianie kałuż, 7) utrzymanie istniejących przepustów drogowych (rozkopanie, wymiana uszkodzonych elementów, uszczelnienie, przysypanie żwirem, faszynowanie skarp, profilowanie nawierzchni)	Do 56 km	Drogi dojazdowe na obszarze objętym ochroną czynną

Pozycja wyciągu	Pozycja w wieloletnim planie ochrony	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja
21	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;1.10	Demontaż ogrodzenia na granicy obszaru ochrony czynnej i polany Białowieskiej	Według potrzeb	Oddziały - 398HG, 399C, 400CD, 401CDF
22	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;3.9	Monitorowanie rozwoju populacji kornika drukarza (<i>Ips typographus</i>) poprzez wykładanie pułapek feromonowych: zakup 2 serii feromonów, wymiana zużytych elementów pułapek, obsługa (kontynuacja z lat poprzednich),	60 pułapek feromonowych	Oddziały - 158A, 189A, 313B, 313C, 105B, 106B, 106C, 107D, 108A, 133B, 133C, 164B, 195D, 111C, 136C, 136D, 196C, 197C
23	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;3.9	Monitorowanie rozwoju populacji kornika drukarza (<i>Ips typographus</i>)– drzewa trocinkowe - zadanie ciągłe	Według potrzeb	Obwody ochronne: Cupryki, Gruszki, Masiewo, Zamosze,
24	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;3.21	Likwidacja stanowisk (ognisk) obcych gatunków roślin (kontynuacja zadań): klon jawor (<i>Acer pseudoplatanus</i>) -jednorazowe, ręczne i mechaniczne wycięcie drzew w terminie od maja do września (kontynuacja z lat poprzednich),	0,1 ha	Oddziały - 110Ad, 110Ac, 110Ah
25	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;3.21	Likwidacja stanowisk (ognisk) obcych gatunków roślin (kontynuacja zadań): turzyca drżączkowata (<i>Carex bryzoides</i>) - przykrycie runa na okres minimum dwóch lat czarną folią ogrodniczą w miejscu występowania turzycy łącznie z usuwaniem podrostów i nalotów w miejscu zwalczania (kontynuacja z lat poprzednich),	Według potrzeb	Oddziały - 136Ca, 196Da
26	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;3.21	Likwidacja stanowisk (ognisk) obcych gatunków roślin (kontynuacja zadań): dąb czerwony (<i>Quercus rubra</i>) (kontynuacja z lat poprzednich),	0,1 ha	Oddziały - 111Am, 111Cb, 111Ch, 111Ci
27	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;3.21	Likwidacja stanowisk (ognisk) obcych gatunków roślin (kontynuacja zadań): niecierpek drobnokwiatowy (<i>Impatiens parviflora</i>) - ręczne wykaszanie i usuwanie roślin przed lub w trakcie kwitnienia roślin (kontynuacja z lat poprzednich),	10,77 ha	Oddziały - 161Ad, 161Af, 368Aj, 368Al, 368Am, 368An, 368Ak
28	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;3.21	Likwidacja stanowisk (ognisk) obcych gatunków roślin (kontynuacja zadań): śnieguliczka biała (<i>Symphoricarpos albus Duhamel</i>)	0,01 ha	Oddział 110Ah
29	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;3.21	Likwidacja stanowisk (ognisk) obcych gatunków roślin (kontynuacja zadań): tawuła ożankolistna (<i>Spiraea chamaedryfolia</i>)	0,02 ha	Oddział 111Ab
30	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;3.21	Likwidacja stanowisk (ognisk) obcych gatunków roślin: żarnowiec miotlasty (<i>Cytisus scoparius</i>)	0,1 ha	Oddział 196Dc

Pozycja wyciągu	Pozycja w wieloletnim planie ochrony	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja
31	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;3.21	Monitoring i usuwanie obcych gatunków roślin (ręczne i mechaniczne usuwanie pojedynczych egzemplarzy i stanowisk obcych gatunków inwazyjnych), w szczególności: 1) dąb czerwony (<i>Quercus rubra</i>), 2) dziki bez koralowy (<i>Sambucus racemosa</i>), 3) klon jawor (<i>Acer pseudoplatanus</i>), 4) klon jesionolistny (<i>Acer negundo</i>), 5) niecierpek drobnokwiatowy (<i>Impatiens parviflora</i>), 6) świdośliwa Lamarcka (<i>Amelanchier lamarckii</i>), 7) turzyca drżączkowata (<i>Carex brizoides</i>), 8) winobluszcz zaroślowy (<i>Parthenocissus inserta</i>), 9) ligustr pospolity (<i>Ligustrum vulgare</i>), 10) łubin trwały (<i>Lupinus polyphyllus</i>), 11) czeremcha amerykańska (<i>Padus serotina</i>), 12) rdestowiec (<i>Reynourtia</i> spp.), 13) róża pomarszczona (<i>Rosa rugosa</i>), 14) nawłocie (<i>Solidago gigantea</i> , <i>S. canadensis</i>), 15) tawuła nibywierzbolistna (<i>Spiraea</i> × <i>pseudosalicifolia</i>), 16) tawuła ożankolistna (<i>Spiraea chamaedryfolia</i>) 17) żywotnik olbrzymi (<i>Thuja plicata</i>)	Według potrzeb	Obszar objęty ochroną czynną
32	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;2.1	Zachowanie różnorodnych pod względem gatunków zbiorowisk łąkowych (zadanie ciągłe): 1) Jednokrotne wykaszanie łąk i innych powierzchni nieleśnych w terminie od czerwca do sierpnia z zebraniem i wywiezieniem biomasy lub złożeniem w bróg na miejscu: a) koszenie mechaniczne lub ręczne, b) przewracanie, prasowanie, zbiór, wywóz, czynności transportowe c) ewentualne lokalne (punktowe) równanie powierzchni (ręczne lub mechaniczne włókowanie) 2) pozostawienie 10-20% niedokosów	Do 4,64 ha	Oddziały - 159Dh, 190Ba, 253Ba, 339Bk
33	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;2.1	Zachowanie różnorodnych pod względem gatunków zbiorowisk łąkowych (zadanie ciągłe): 1) jednokrotne wykaszanie łąk i innych powierzchni nieleśnych w terminie od czerwca do sierpnia z możliwością częściowego usunięcia pozyskanej biomasy: a) koszenie mechaniczne lub ręczne, b) przewracanie, prasowanie, zbiór, wywóz, czynności transportowe, c) ewentualne lokalne (punktowe) równanie powierzchni łąk (ręczne lub mechaniczne włókowanie) 2) pozostawienie 10-20% niedokosów	Do 8,20 ha	Oddziały - 130Ag, 130Cd, 253Da
34	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;2.1	Kształtowanie bogatych gatunkowo zbiorowisk 6510 - łąk świeżych (<i>Arrhenatherion elatioris</i>), 6230-4 - muraw bliźniczkowych z rzędu <i>Nardetalia</i> w terminie od czerwca do sierpnia z możliwością częściowego usunięcia pozyskanej biomasy: 1) koszenie mechaniczne łąki jednokrotnie w roku lub raz na dwa lata, 2) zebranie i wywiezienie biomasy lub ze złożeniem w bróg na miejscu, 3) ewentualne lokalne (punktowe) równanie powierzchni łąk (ręczne lub mechaniczne przez włókowanie), 4) redukcja linii ekotonu i usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów z sukcesji wtórnej 5) pozostawienie 10-20% niedokosów	Do 15,9 ha	Oddziały – 398Gg, 398Gl, 398Gr, 399Da, 399Dc, 399Dd, 399Dh, 399Di, 399Dj, 399Dl, 400Cc, 400Cg, 400Ck, 400Co, 400Db, 400Dd, 400Dg, 401Cb, 401Ci, 401Ck, 104Aa

Pozycja wyciągu	Pozycja w wieloletnim planie ochrony	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja
35	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;2.1	Utrzymanie ekosystemów nieleśnych stanowiących bazę żerową dużych roślinożerców, ptaków i owadów, poprzez jednokrotne wykaszanie łąk i innych powierzchni nieleśnych w terminie od czerwca do sierpnia z usunięciem pozyskanej biomasy lub złożeniem w brogi: 1) koszenie mechaniczne lub ręczne, 2) przewracanie, prasowanie, zbiór, wywóz, czynności transportowe, 3) ewentualne lokalne równanie powierzchni łąk (ręczne lub mechaniczne przez włókowanie), 4) usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów z sukcesji naturalnej	Do 33,5 ha	Oddziały - 398Gg, 398Gl, 398Gr, 399Da, 399Dc, 399Dd, 399Dg, 399Dh, 399Di, 399Dj, 399DI, 400Cc, 400Cf, 400Cg, 400Ch, 400Ci, 400Cj, 400Ck, 400Cl, 400Cn, 400Co, 400Db, 400Dd, 400Dg, 401Cb, 401Ci, 401Ck, 401Cl, 401Cm
36	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;3.11	Wycinanie drzew gatunków obcych oraz usuwanie ich odnowień: 1) wycinanie i karczowanie krzewów gatunków obcych, 2) ręczne wykaszanie i karczowanie bylin gatunków obcych, 3) wywiezienie pozyskanej biomasy; 4) usuwanie odnowień gatunków obcych;	wg potrzeb	Oddziały - 402Abcd, 403abc
37	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;2.1	Utrzymanie ekosystemów nieleśnych stanowiących bazę żerową dużych roślinożerców, ptaków i owadów: 1) jednokrotne wykaszanie łąk i innych powierzchni nieleśnych w terminie od czerwca do sierpnia z usunięciem biomasy lub złożeniem w brogi: a) koszenie mechaniczne lub ręczne, b) przewracanie, prasowanie, zbiór, wywóz, czynności transportowe, c) ewentualne lokalne (punktowe) równanie powierzchni (ręczne lub mechaniczne włókowanie),	1,94 ha	Oddziały - 134Bg, 282Da, 339Dd
38	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;2.1	Utrzymanie ekosystemów nieleśnych stanowiących bazę żerową dużych roślinożerców, ptaków i owadów: 1) jednokrotne wykaszanie łąk i innych powierzchni nieleśnych w terminie od czerwca do sierpnia z możliwością częściowego usunięcia pozyskanej biomasy: a) koszenie mechaniczne lub ręczne, b) przewracanie, prasowanie, zbiór, wywóz, czynności transportowe, c) ewentualne lokalne (punktowe) równanie powierzchni (ręczne lub mechaniczne włókowanie).	3,77 ha	Oddziały - 221Af, 339Db, 104Bg, 160Af
39	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;2.1	Utrzymanie ekosystemów nieleśnych stanowiących bazę żerową dużych roślinożerców, ptaków i owadów: 1) wykaszanie łąk i innych powierzchni nieleśnych w terminie od czerwca do sierpnia dwukrotnie w ciągu roku z możliwością częściowego usunięcia pozyskanej biomasy: a) koszenie mechaniczne lub ręczne, b) suszenie, przewracanie, prasowanie, zbiór, wywóz, czynności transportowe, c) ewentualne lokalne (punktowe) równanie powierzchni łąk (ręczne lub mechaniczne włókowanie)	0,4 ha	Oddział 193Bh

Pozycja wyciągu	Pozycja w wieloletnim planie ochrony	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja
40	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;3.8	Zachowanie stanowisk światłożądnych gatunków roślin na dawnych składnicach drewna: 1) koszenie mechaniczne w terminie od czerwca do sierpnia, z wywiezieniem pozyskanej biomasy - jednorazowo w ciągu roku, jednak nie rzadziej niż raz na dwa lata, koszenie mechaniczne lub ręczne, 2) suszenie, przewracanie, prasowanie, zbiór, wywóz, czynności transportowe, 3) lokalne (punktowe) równanie powierzchni łąk (ręczne lub mechaniczne włókowanie), 4) Redukcja szerokości ekotonu, wokół składnicy – usunięcie podrostu, nalotu, gałęzi drzew	Do 6,50 ha	Oddziały - 106Ba, 107Af, 130Dh, 131Cg, 132Dk, 133Ci, 134Dl, 135Dk, 136Ci, 158Ba, 159Ai, 160Ba, 161Ag, 162Ba, 163Ad, 165Ba, 166Ac, 166Bi, 189Ac, 164Ba, 313Ad
41	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;3.8	Zachowanie stanowisk światłożądnych gatunków roślin na dawnych składnicach drewna: 1) wykaszanie mechaniczne w terminie od czerwca do sierpnia, z możliwością częściowego usunięcia pozyskanej biomasy; jednorazowo w ciągu roku, jednak nie rzadziej niż raz na dwa lata, koszenie mechaniczne lub ręczne, 2) przewracanie, prasowanie, zbiór, wywóz, czynności transportowe, 3) lokalne równanie powierzchni łąk (ręczne lub mechaniczne włókowanie)	Do 0,31 ha	Oddziały - 313Cg
42	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;4.5	Usuwanie drzew połamanych, wywróconych, martwych oraz zwisających z tras turystycznych i dróg: 1. Przecinanie drzew blokujących przejazd i przejście na drogach i ścieżkach, usuwanie drzew zwisających i stwarzających zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego. 2. Częściowe zagospodarowanie biomasy wyłącznie z powierzchni szlaku lub powierzchni pasa drogowego	Według potrzeb	Obszar objęty ochroną czynną
43	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;4.1	Bieżąca konserwacja tablic i znaków, ustawienie w nowych lokalizacjach	Według potrzeb	Obwody ochronne Cupryki, Gruszki, Masiewo, Zamosze, Sierganowo, Dziedzinka
44	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;4.1	Utrzymanie obiektów i urządzeń infrastruktury turystycznej: platformy obserwacyjne, wiaty, kładki, ławki, tablice, żywopłoty, miejsca ogniskowe, miejsca parkingowe, dzierzawa i utrzymanie kabin WC i inne	Według potrzeb	Obręb Ochronny Rezerwat
45	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;3.9	1. Prowadzenie monitoringu: 1) ekosystemów leśnych, nieleśnych i wodnych, 2) liczebności populacji roślin i zwierząt, 3) rozwoju populacji kornika drukarza, 4) ruchu turystycznego	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
46	Rozdział 7 pkt.: I;2;7	Konserwacja i utrzymanie bazy i sprzętu ppoż.	2 sztuki	Obwody Ochronne: Zamosze, Sierganowo
47	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;4.1	Ochrona cmentarza Ewangelickiego	1 obiekt	Oddział 111Ch

Pozycja wyciągu	Pozycja w wieloletnim planie ochrony	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja
48	Rozdział 11 pkt.: 2	Utrzymanie ekosystemów nieleśnych ekstensywnie użytkowanych gruntów rolnych stanowiących bazę żerową dużych roślinożerców, ptaków i owadów: 1) dwukrotne wykaszanie łąk i innych powierzchni nieleśnych w terminie od czerwca do sierpnia z usunięciem biomasy lub złożeniem w brogi, 2) koszenie mechaniczne lub ręczne, 3) przewracanie, prasowanie, zbiór, wywóz, czynności transportowe, 4) ewentualne lokalne (punktowe) równanie powierzchni łąk (ręczne lub mechaniczne włókowanie)	Do 6,75 ha	Oddziały - 111Ai, 111Aj, 111Al
49	Rozdział 7 pkt.: II;1.3;1.3	Utrzymanie pasa państwowej drogi granicznej Rzeczypospolitej Polskiej w granicach Parku z częściowym zagospodarowaniem biomasy: 1) przycinanie gałęzi drzew, 2) usuwanie krzewów, 3) usuwanie złomów i wywrotów z pozostawieniem biomasy	Odc. 9,5 km	Oddziały - 111Ah, 111Ca, 136Ba, 136Da, 166Ba, 166Da, 197Ba, 197Da, 229Ba, 229Da, 260Ba, 260Da, 261Ba, 290Ba, 320Ba, 320Da, 346Ba, 346Da, 375Ba
50	Rozdział 7 pkt.: II;1.3;4.4	Usuwanie wiatrołomów ze szlaków turystycznych i dróg z częściowym zagospodarowaniem biomasy	Według potrzeb	Obszar objęty ochroną krajobrazową
51	Rozdział 7 pkt.: II;1.3;3.1	Prowadzenie prac rewitalizacyjnych na terenie Parku Pałacowego: 1) wykaszanie łąk z usunięciem pozyskanej biomasy	Do 12,39 ha	Oddziały - 398ahjpo
52	Rozdział 7 pkt.: II;1.3;3.1	Prowadzenie prac rewitalizacyjnych na terenie Parku Pałacowego: 1) pielęgnacja kęp zadrzewień poprzez usuwanie drzew suchych, połamanych i wyrwconych a także usuwanie spontanicznie pojawiających się odnowień drzew i krzewów	Według potrzeb	Oddziały - 398a, 398g, 398h, 398j, 398p, 398o, 398k, 398b
53	Rozdział 7 pkt.: II;1.3;3.1	Prowadzenie prac rewitalizacyjnych na terenie Parku Pałacowego: 1) zabezpieczanie przed niszczeniem i remonty obiektów zabytkowych	Według potrzeb	Oddziały - 398g, 398h, 398i, 398k
54	Rozdział 7 pkt.: II;1.3;3.1	Prowadzenie prac rewitalizacyjnych na terenie Parku Pałacowego: 1) utrzymanie trawników	Według potrzeb	Oddziały - 398a, 398g, 398h, 398j, 398i, 398k, 398o, 398p
55	Rozdział 7 pkt.: II;1.3;3.1	Prowadzenie prac rewitalizacyjnych na terenie Parku Pałacowego: 1) utrzymanie dróg i parkingów	Według potrzeb	Oddział 398amnp
56	Rozdział 7 pkt.: II;1.3;3.1	Prowadzenie prac rewitalizacyjnych na terenie Parku Pałacowego: 1) rewitalizacja i utrzymanie Parku Pałacowego 2) konserwacja obiektów i pokryć dachowych bram 3) remont płotów	Według potrzeb	Oddział 398

Pozycja wyciągu	Pozycja w wieloletnim planie ochrony	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja
57	Rozdział 7 pkt.: II;1.3;2.13	Monitoring i usuwanie obcych gatunków roślin (ręczne lub mechaniczne usuwanie pojedynczych egzemplarzy i stanowisk obcych gatunków inwazyjnych), takich jak: 1) dąb czerwony (<i>Quercus rubra</i>), 2) dziki bez koralowy (<i>Sambucus racemosa</i>), 3) klon jawor (<i>Acer pseudoplatanus</i>), 4) klon jesionolistny (<i>Acer negundo</i>), 5) niecierpek drobnokwiatowy (<i>Impatiens parviflora</i>), 6) świdośliwa Lamarcka (<i>Amelanchier lamarckii</i>), 7) turzyca drzączkowata (<i>Carex brizoides</i>), 8) winobluszcz zaroślowy (<i>Parthenocissus inserta</i>), 9) niecierpek gruczołowaty (<i>Impatiens glandulifera</i>), 10) ligustr pospolity (<i>Ligustrum vulgare</i>), 11) łubin trwały (<i>Lupinus polyphyllus</i>), 12) czeremcha amerykańska (<i>Padus serotina</i>), 13) rdestowiec (<i>Reynoutria</i> spp.), 14) róża pomarszczona (<i>Rosa rugosa</i>), 15) nawłocie (<i>Solidago gigantea</i> , <i>S. canadensis</i>), 16) tawuła nibywierzbołistna (<i>Spiraea ×pseudosalicifolia</i>), 17) żywotnik olbrzymi (<i>Thuja plicata</i>)	Według potrzeb	Obszar objęty ochroną krajobrazową
58	Rozdział 7 pkt.: II;1.3;2.13	Likwidacja stanowisk (ognisk) obcych gatunków roślin: modrzew europejski (<i>Larix decidua</i>)	Według potrzeb	Oddział 402Ax
59	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;2.1	Utrzymanie osady „Dziedzinka”: 1) utrzymanie infrastruktury, 2) bieżące wykaszanie roślinności zielnej	Według potrzeb	Oddziały – 402Ab, 402Ac, 402Ad, 403a, 403b, 403c, 403d, 403f
60	Rozdział 7 pkt.: II;1.3;4.1	Zachowanie obiektu pamięci narodowej, miejsca straceń poprzez: 1) usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów oraz drzew zamierających, 2) naprawa ogrodzenia oraz pomnika	0,27 ha	Oddział 402Ax
61	Rozdział 7 pkt.: II;1.3;4.1	Modernizacja Rezerwatu Pokazowego Żubrów	1 obiekt	Oddziały - 425C, 425D, 450B
62	Rozdział 7 pkt.: II;1.3;4.1	Utrzymanie obiektów i urządzeń infrastruktury turystycznej,	Według potrzeb	Oddziały - 110Ac, 110Ad, 110Ak, 111Ai, 135Cdx
63	Rozdział 7 pkt.: II;1.3;4.1	Naprawa i konserwacja tablic, znaków, ławek i koszy	Według potrzeb	Park Pałacowy
64	Rozdział 7 pkt.: II;1.3;4.1	Ręczne utrzymanie powierzchni pasa przeciwpożarowego wokół miejsca ogniskowego	0,2 km	Oddział 110Ak
65	Rozdział 7 pkt 1.2;3.12	Rekultywacja i rewitalizacja wysypiska na uroczysku „Cegielnia”	1 obiekt	Oddział 399D
66	Rozdział 7 pkt 1.2;1.7	Odnowienie i utrzymanie linii podziału powierzchniowego	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

B. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Pozycja wyciągu	Pozycja w wieloletnim planie ochrony	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
67	Rozdział 7 pkt.: II;2;4	Żubr (<i>Bison bonasus</i>)	Zarządzanie (gospodarowanie) wolno żyjącą populacją żubrów na terenie Puszczy Białowieskiej: 1) prowadzenie hodowli restytucyjnej żubrów zgodnie z rocznym planem hodowlanym opartym o wskazania genetyczne i dane rodowodowe zwierząt	1) Prowadzenie monitoringu liczebności i stanu zdrowia wolnego stada; 2) Profilaktyka, obsługa weterynaryjna (leczenie zwierząt, odrobaczanie, odkażanie miejsc dokarmiania w oddziałach - 130, 160, 162, 193; 3) Eliminacje osobników chorych i agresywnych oraz odłowy; 4) Płoszenie agresywnych osobników gatunku żubra (<i>Bison bonasus</i>) na terenie Parku Pałacowego i osady Zamosze; 5) Poprawa struktury genetycznej gatunku osobników żyjących na wolności –zasilanie stada na wolności osobnikami urodzonymi w Ośrodku Hodowli Żubrów
68	Rozdział 7 pkt.: II;2;5	Żubr (<i>Bison bonasus</i>)	Zarządzanie (gospodarowanie) wolno żyjącą populacją żubrów na terenie Puszczy Białowieskiej: 1) utrzymanie i poprawa bazy żerowej	1) Wykładanie soli w lizawkach – według potrzeb;
69	Rozdział 7 pkt.: II;2;6	Żubr (<i>Bison bonasus</i>)	Zarządzanie (gospodarowanie) wolno żyjącą populacją żubrów na terenie Puszczy Białowieskiej: 1) utrzymanie i poprawa bazy żerowej, 2) utrzymanie miejsc zimowego dokarmiania,	1) Obsługa stada wolnego w tym: dokarmianie stada wolnego żubrów w zimie, porządkowanie i wywóz pozostałości po niezjedzonym sianie, wywóz nadmiaru odchodów w oddziałach -111Aj, 130Ag, 130An, 130Cc, 160Af, 162Ci, 162Cj, 164Bg, 193Bg, 193Bh, 190Ba, 221A, 313A; 2) Bieżące remonty infrastruktury na terenie hodowli wolnej (brogi, drogi, paśniki, odłownie) w oddziałach - 130Ag, 130Cd, 160Af, 162Ci, 190Ba, 193Bh, 194, 339Dd,

Pozycja wyciągu	Pozycja w wieloletnim planie ochrony	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
70	Rozdział 7 pkt.: II;2;7	Żubr (<i>Bison bonasus</i>)	Zarządzanie (gospodarowanie) populacją żubrów na terenie rezerwatów zamkniętych: 1) utrzymanie i poprawa bazy żerowej, 2) utrzymanie miejsc zimowego dokarmiania, 3) prowadzenie hodowli restytucyjnej żubrów zgodnie z rocznym planem hodowlanym opartym o wskazania genetyczne i dane rodowodowe zwierząt	1) Obsługa rezerwatów zamkniętych (karmienie i pojenie zwierząt, prace porządkowe); 2) Obsługa stada żubrów w tym: dokarmianie żubrów w zimie, porządkowanie i wywóz pozostałości po niezjedzonym sianie, wywóz nadmiaru odchodów w oddziale 421B; 3) Równanie, wałowanie, bronowanie polan karmowych, koszenie, grabienie, belowanie, transport zabieg wykonywany na powierzchni do 35 ha, w oddziałach - 421Aa,f,m; 421Bf,g,i,l,p,y, 420Bc,h,k,l, 420Cf,g,k, 425Ci,j,k,o,s,t,z,dx, 425Dd, 450Bf; 4) Wykaszanie i odkrzaczanie terenu na pow. 1,18 ha, oddział 420Cx; 5) Bieżące remonty infrastruktury na terenie hodowli zamkniętej (brogie, paśniki, odłownie, drogi) w oddziale 421; 6) Bieżące remonty infrastruktury rezerwatów w tym utrzymanie dróg dojazdowych 7) Usuwanie zagrażających drzew z terenu Ośrodka Hodowli Żubrów - usuwanie drzew martwych (stojących i leżących) oraz zamierających - 360 m ³ , prowadzone na terenie zagród hodowlanych w celu zabezpieczenia przebywających tam zwierząt przed urazami, zapewnienia bezpieczeństwa pracowników Ośrodka Hodowli Żubrów oraz zabezpieczenia infrastruktury technicznej w oddziałach - 420BC, 421AB, 425CD, 450B; 8) Profilaktyka, obsługa weterynaryjna (leczenie zwierząt, odrobaczanie, odkażanie miejsc dokarmiania w oddziałach - 421Ai,k, 421Bp,t,w, 420Bk,l, 420Cb,f,g, 425Cg,h,p,r,a,d,f,l,n,t,ax,bx,dx
71	Rozdział 7 pkt.: II;1.3;2.6	Prowadzenie inwentaryzacji gatunków fauny i flory	Zgodnie z bieżącymi potrzebami	W oparciu o działania własne Parku oraz badania prowadzone przez ośrodki zewnętrzne
72	Rozdział 7 pkt.: II;1.3;2.9	Jeleń (<i>Cervus elaphus</i>) Dzik (<i>Sus scrofa</i>)	Regulacja liczebności	Odlów lub eliminacja do 5 osobników przebywających na terenie zamkniętych zagród, w oddziałach: 425C, 425D, 450B
73	Rozdział 7 pkt.: II;1.3;2.8	Ssaki (<i>Mammalia</i>)	Prowadzenie Ośrodka Rehabilitacji Zwierząt	Według potrzeb;

Pozycja wyciągu	Pozycja w wieloletnim planie ochrony	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
74	Rozdział 7 pkt.: II;1.3;2.8	Przeplatka aurinia (<i>Euphydryas aurinia</i>)	Ochrona siedliska	1) ręczne wykaszanie łąki jednokrotnie w ciągu roku: a) termin zabiegów we wrześniu, z zebraniem i wywiezieniem pozyskanej biomasy; b) usuwanie drzew i krzewów zasłaniających stanowisko
75	Rozdział 7 pkt.: II;1.3;3.4	Gady (<i>Reptilia</i>)	Poprawa warunków bytowania gadów	Ręczne usuwanie krzewów i kosenie nasypów kolejki wąskotorowej, na wysokości 3 – 8 cm w okresie od lipca do września, na łącznej długości 11 km – Oddziały – 160A, 160B, 161A, 161B, 106B, 106D, 131B, 131D, 162A, 162B, 165A, 165B, 166A, 166B

C. Ochrona czynna gatunków roślin

Pozycja wyciągu	Pozycja w wieloletnim planie ochrony	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
76	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;4.4	Lilia złotogłów (<i>Lilium martagon</i>)	1) Usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej. 2) Wykaszanie roślinności zielnej. 3) Usuwanie nadmiaru biomasy.	Usunięcie krzewów, drzew i paproci pogarszających warunki świetlne stanowiska. Zabieg na pow. 0,1 ha
77	Rozdział 7 pkt.: II;2;12	Sasanka otwarta (<i>Pulsatilla patens</i>)	1) Usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej. 2) Usuwanie nadmiaru biomasy	1) Ręczne usunięcie krzewów i roślin zielnych pogarszających warunki świetlne stanowisk. 2) Zabezpieczenie przed zgryzieniem
78	Rozdział 7 pkt.: II;1.2;3.6	Storczyki (<i>Orchidaceae</i>), w tym: 1) kruszczyk rdzawoczerwony (<i>Epipactis atrorubens</i>) 2) buławnik czerwony (<i>Cephalantera rubra</i>) 3) kukułka krwista (<i>Dactylorhiza incarnata</i>) 4) kukułka Fuchsa (<i>Dactylorhiza fuschii</i>)	1) Usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji wtórnej. 2) Wykaszanie. 3) Usuwanie nadmiaru biomasy	Ręczne lub mechaniczne usunięcie krzewów i roślin zielnych pogarszających warunki świetlne stanowisk. Zabieg na odcinku 9,0 km na nasypie kolejki wąskotorowej, punktowo lub na odcinkach w oddziałach - 158AB, 159AB, 160AB, 161AB, 162AB, 163AB, 164AB, 165AB, 166AB

SPOSOBY MONITORINGU REALIZACJI ZADAŃ OCHRONNYCH ORAZ ICH SKUTKÓW

Lp.	Pozycja w wieloletnim planie ochrony	Rodzaj działania ochronnego	Skutek realizacji działania ochronnego w latach			Sposób monitoringu	
			do 2020 r.	do 2025 r.	do 2030 r.	źródło informacji	częstotliwość zbierania informacji
1	Rozdział 8 pkt.: 4	Utrzymywanie miejsc dokarmiania w stanie minimalizującym zagrożenia sanitarne w co najmniej 10 głównych ostojach zimowych gatunku 2647 – żubr (<i>Bison bonasus</i>) w oddziałach – 421, 339, 282, 253, 159, 160, 130, 162, 193, 111	Utrzymywanie miejsc dokarmiania w stanie minimalizującym zagrożenia sanitarne w co najmniej 10 głównych ostojach zimowych gatunku 2647 ²⁾ – żubr (<i>Bison bonasus</i>), w oddziałach – 421, 339, 282, 253, 159, 160, 130, 162, 193, 111			Sprawozdanie Służby Parku Narodowego	Raz w roku kalendarzowym
2	Rozdział 8 pkt.: 5	Utrzymanie liczebności osobników gatunku 2647 – żubr (<i>Bison bonasus</i>) w niewoli na poziomie 30–40 osobników	30-40 osobników	30-40 osobników	30-40 osobników	Sprawozdanie Służby Parku Narodowego	Raz w roku kalendarzowym
3	Rozdział 8 pkt.: 8	Wiosenne zalewanie siedliska 1065 – przeplatka aurinia (<i>Euphydryas aurinia</i>)	Powierzchnia wiosennego zalewania siedliska 1065 ¹⁾ – przeplatka aurinia (<i>Euphydryas aurinia</i>)			Sprawozdanie Służby Parku Narodowego	Na wiosnę każdego roku
4	Rozdział 8 pkt.: 10	Utrzymanie liczebności osobników gatunku 1437 – leniec bezpodkwiatkowy (<i>Thesium ebracteatum</i>) na poziomie co najmniej 1000 pędów, w tym co najmniej 30% pędów generatywnych	Liczebność osobników gatunku 1437 ¹⁾ – leniec bezpodkwiatkowy (<i>Thesium ebracteatum</i>) na poziomie co najmniej 1000 pędów, w tym co najmniej 30% pędów generatywnych			Sprawozdanie Służby Parku Narodowego	Raz w roku kalendarzowym
5	Rozdział 8 pkt.: 11	Utrzymanie co najmniej 1 stanowiska gatunku 1477 – sasanka otwarta (<i>Pulsatilla patens</i>)	Co najmniej 1 stanowisko gatunku 1477 ¹⁾ – sasanka otwarta (<i>Pulsatilla patens</i>)			Sprawozdanie Służby Parku Narodowego	Raz w roku kalendarzowym

SPOSOBY MONITORINGU STANU OCHRONY SIEDLISK PRZYRODNICZYCH LUB GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT I ICH SIEDLISK BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM OCHRONY

1. Sposoby monitoringu stanu ochrony siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony części obszaru Natura 2000 PLC 200004 pokrywającej się z granicami Parku

Sposób monitoringu							
Lp.	Pozycja w wieloletnim planie ochrony	Przedmiot ochrony	Kod	Kontrolowany parametr / wskaźnik monitoringu	Rodzaj powierzchni	Częstotliwość kontroli	Metoda i zakres monitoringu
1	Rozdział 8 pkt.: 1.1	Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion – płaty bogate florystycznie), w tym podtyp występujący na terenie Parku: niżowe murawy bliźniczkowe z rzędu <i>Nardetalia</i>	6230	Powierzchnia siedliska i liczba płatów	Ekosystemy nieleśne na ubogich glebach piaszczystych	Raz do roku	Zdjęcia fitosocjologiczne na stałych powierzchniach, analiza występowania rzadkich gatunków roślin oraz szacunkowa ocena ich liczebności w fitocenozach

2. Sposoby monitoringu stanu ochrony gatunków ptaków oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotem ochrony

Sposób monitoringu										
Lp.	Przedmiot ochrony	Kod	Wskaźnik monitoringu	Siedlisko	Rodzaj powierzchni	Częstość kontroli	Liczba kontroli	Terminy kontroli		Metoda i zakres monitoringu
								I	II	
1	Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>)	A030 ²⁾	Liczba zajętych gniazd oraz sukces lęgowy	Stare lasy grądowe i lęgowe, starodrzewia	Obszar Parku wraz ze znanymi stanowiskami	Raz do roku	2	Maj	Pierwsza połowa lipca	1. Kontrola I – zajęcie gniazda. 2. Kontrola II – sukces lęgowy
2	Orlik krzykliwy (<i>Aquila pomarina</i>)	A089 ²⁾	Liczba zajętych rewirów oraz liczba par przystępujących do lęgów	Lasy ze starymi dużymi drzewami oraz sąsiadujące z lasami ekosystemy nieleśne	Obszar Parku	Co rok	2	Przełom kwietnia i maja	Maj – lipiec	1. Kontrola I – liczenie tokujących par (osobników wydających odgłosy godowe). 2. Kontrola II – obserwacje noszenia zdobyczy do gniazd
3	Muchołówka mała (<i>Ficedula parva</i>)	A320 ²⁾	Liczba gniazdujących par	Drzewostany z dużym udziałem drzew z dziupłami	Ekosystemy leśne	Raz do roku	5-8	Koniec maja – czerwiec	-	Szacowanie liczebności gatunku metodą kartograficzną, zaznaczanie na planie powierzchni miejsc śpiewu samców podczas kilku (5–8) cotygodniowych kontroli na 20–25 ha powierzchni próbnych obejmujących grądy, łągi, olsy, bory
4	Muchołówka białoszyja	A321 ²⁾	Liczba gniazdujących par	Drzewostany z dużym udziałem drzew z	Ekosystemy leśne	Raz do roku	5-8	Maj	-	Szacowanie liczebności gatunku metodą kartograficzną, zaznaczanie na planie

	<i>Ficedula albicollis</i>			dziuplami						powierzchni miejsc śpiewu samców i lokalizacji gniazd podczas kilku (5–8) cotygodniowych kontroli na 20–25 ha powierzchniach próbnych obejmujących grądy, łągi, olsy, bory
5	Mopek (<i>Barbastella barbastellus</i>)	1308 ¹⁾	Liczba zimujących osobników	Piwnice	Znane i potencjalne miejsca zimowania	Raz do roku	1	Zima	-	Kontrola liczebności w wytypowanych schronieniach, określanie stopnia ich dostępności, zabezpieczenia przed niepokojeniem i kontrola warunków mikroklimatycznych panujących w tych zimowiskach
6	Bóbr europejski (<i>Castor fiber</i>)	1337 ¹⁾	Liczba rodzin	Cieki wodne	Obszar Parku	Raz do roku	1	Październik – listopad	-	Inwentaryzacja magazynów pokarmu, nor i żeremi bobrów
7	Wilk (<i>Canis lupus</i>)	1352 ¹⁾	Liczba osobników	Ekosystemy leśne i nieleśne	Obszar Parku	Raz do roku	1	Zima	-	Inwentaryzacja stanu liczebności populacji przez liczenie tropów na śniegu i obserwacje zwierząt
8	Rys (<i>Lynx lynx</i>)	1361 ¹⁾	Liczba osobników	Ekosystemy leśne	Obszar Parku	Raz do roku	2	Cały rok	Zima	1. Kontrola I – notowanie obserwacji zwierząt. 2. Kontrola II – zimowe tropienia
9	Żubr (<i>Bison bonasus</i>)	2647 ¹⁾	Liczebność populacji, stan zdrowia i kondycji osobników	Ekosystemy leśne i nieleśne	Obszar Parku	Raz do roku	1	Zima		1. Liczenie przy miejscach dokarmiania z uwzględnieniem osobników niekorzystających z dokarmiania. 2. Sekcje weterynaryjne eliminowanych i padłych osobników oraz

										ocena ekstensywności i intensywności inwazji pasożytniczych
10	Traszka grzebieniasta (<i>Triturus cristatus</i>)	1166 ¹⁾	Liczba obserwowanych osobników dorosłych/larw	Płytkie zbiorniki wodne	Zbiorniki wodne	Raz do roku	2	Pierwsza połowa czerwca	Druga połowa lipca	Liczenie larw i młodych osobników w zbiornikach wodnych poprzedzone odłowem w siatkę
11	Poczwarówka zwężona (<i>Vertigo angustior</i>)	1014 ¹⁾	Zagęszczenie osobników na metr kwadratowy stanowiska	Nieużytkowane, dobrze uwodnione turzycowiska	Turzycowiska z turzycami wielkokołkowymi	Raz do roku	1	Czerwiec	-	Liczenie osobników na stanowisku na losowo wybranych powierzchniach próbnych
12	Poczwarówka jajowata (<i>Vertigo moulinsiana</i>)	1016 ¹⁾	Zagęszczenie osobników na metr kwadratowy stanowiska	Nieużytkowane dobrze uwodnione turzycowiska	Turzycowiska z turzycami wielkokołkowymi	Raz do roku	1	Czerwiec	-	Liczenie osobników na stanowisku na losowo wybranych powierzchniach próbnych
13	Czerwończyk nieparek (<i>Lycaena dispar</i>)	1060 ¹⁾	Liczba osobników dorosłych obserwowanych na transekcje	Wilgotne łąki ze szczawiem (<i>Rumex</i> sp.)	Wilgotne łąki, torfowiska niskie	Raz do roku	2	Czerwiec	Lipiec	Zgodnie z wytycznymi dla monitoringu opracowywanymi przez GIOŚ
14	Przeplatka aurinia (<i>Euphydryas aurinia</i>)	1065 ¹⁾	Liczba osobników dorosłych na stanowisku, liczba gniazd gąsienic na stanowisku	Zmiennowilgotne łąki z czarcikęsem łąkowym (<i>Succisa pratense</i>)	Zmiennowilgotne ekstensywnie użytkowane łąki	Raz do roku	2	Czerwiec	Wrzesień	1. Liczenie osobników dorosłych na stanowisku w czerwcu. 2. Wyszukiwanie i liczenie gniazd larw we wrześniu
15	Leniec bezpodkwiatkowy (<i>Thesium ebracteatum</i>)	1437 ¹⁾	Liczba stanowisk, liczba pędów ogółem i liczba pędów generatywnych	nasłonecznione obrzeża lasów mieszanych i borów	Lasy mieszane i bory	Raz do roku	1	Maj	-	1. Wyszukiwanie nowych stanowisk. 2. Liczenie całkowitej liczby pędów i liczby pędów kwitnących
16	Sasanka otwarta (<i>Pulsatilla patens</i>)	1477 ¹⁾	Liczba stanowisk, liczba pędów ogółem i liczba pędów generatywnych	Obrzeża borów świeżych, miejsca silnie nasłonecznione	Bory świeże o niskim zwarciu drzewostanu	Raz do roku	1	Kwiecień	-	1. Wyszukiwanie nowych stanowisk.

										2. Liczenie całkowitej liczby pędów i liczby pędów kwitnących
17	Rzepik szczeciniasty (<i>Agrimonia pilosa</i>)	1939 ¹⁾	Liczba stanowisk, liczba pędów ogółem i liczba pędów generatywnych	Wilgotne przydroża, obrzeża łąk niskich i łąk jesionowo- olszowych	Lasy liściaste i lasy mieszane	Raz do roku	1	Czerwiec – lipiec	-	1. Wyszukiwanie nowych stanowisk. 2. Liczenie całkowitej liczby pędów i liczby pędów kwitnących

3. Zadania ochronne do realizacji w 2021 roku na podstawie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 6 listopada 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Białowiecka PLC200004 (Dz. U. województwa Podlaskiego z 2015 r. poz. 3600)

Przedmioty ochrony	Parametr	Wskaźnik	Zakres prac monitoringowych	Terminy/ częstotliwość	Miejsce
2647 Żubr <i>Bison bonasus</i>	Populacja	Liczebność	Przeprowadzić badania zgodnie z metodyką PMŚ, dokonując oceny podanych parametrów i wskaźników	Parametry populacji- coroczny monitoring liczebności, analiza struktury wiekowo-płciowej, ocena poziomu rozrodu i śmiertelności, stanu zdrowia, zróżnicowania genetycznego (badania koproskopowe raz do roku, wybranej losowo grupy żubrów, na wiosnę lub jesienią, które pozwolą ocenić ekstensywność i intensywność inwazji pasożytniczych).	Obszar Natura 2000 objęty PZO
		Struktura wiekowo-płciowa			
		Poziom rozrodu			
		Płodność			
		Poziom śmiertelności naturalnej			
		Ubytki zwierząt w populacji			
		Przywozy (odwozy) żubrów			
		Stan zdrowotny			
	Siedlisko	Drzewostany liściaste i mieszane			
		Tereny otwarte			
		Fragmentacja siedliska			
		Powierzchnia arealu populacji i jego usytuowanie przestrzenne w obszarze			
		Występowanie dogodnych miejsc rozrodu i schronienia			
		Wodopoje i naturalne źródła wody pitnej			